

Välfärdsområdesstyrelsen 24.11.2025

Svar på den av Socialdemokratiska fullmäktigegruppen och 16 andra ledamöter inlämnade fråga till välfärdsområdesstyrelsen om identifiering och behandling av gynekologiska sjukdomar samt tillgången till gynekologiska tjänster inom Västra Nylands välfärdsområde

Beredning och upplysningar (fornamn.efternamn@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Kiuru Valtteri

Beslutsförslag

Välfärdsområdesdirektör Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus valtuustokysymykseen

Gynekologisia oireita ja sairauksia selvitetään ja hoidetaan hyvinvointialueen terveysasemilla yleislääkärin vastaanotolla laajasti. Gynekologisten oireiden arviointi ja tavallisten gynekologisten oireiden ja sairauksien hoito ovat osa yleislääkärin osaamista ja koulutusta.

Tarkastelujaksolla 1.1.–31.10.2025 hyvinvointialueen terveysasemien kontakteista yli 10 000 liittyi naistentautien ja synnytysten erikoisalan diagnoosikoodeihin. Kymmenen yleisimmän diagnoosikoodin perusteella käyntisyinä korostuvat erilaiset kuukautishäiriöt (2181 kontaktia), vaihdevuosisoireet (1441 kontaktia), äkilliset emätintulehdukset (953 kontaktia), poikkeavat verenvuodot (591 kontaktia) sekä hedelmättömyys (313 kontaktia).

Terveysasemien yleislääkärit saavat ammatillista jatkokoulutusta gynekologisten potilaiden hoidosta. Esimerkiksi syksyllä 2025 avosairaanhoidon lääkäripäivässä koulutusaiheina olivat vaihdevuosien hiljattain päivittynyt Käypä hoito -suositus sekä raskauden ehkäisy. Avosairaanhoidon ohjesivustolla on gynekologiaan liittyviä ohjeita, joita pidetään ajan tasalla. Osaamisen ylläpitämisessä hyvinvointialueen lääkärit voivat hyödyntää myös Duodecimin Oppiportin verkkokursseja.

Osalla terveysasemilla työskentelevistä yleislääketieteen erikoislääkäreistä on gynekologista erityisosaamista, ja he ovat terveysasemilla lähityöyhteisön konsultoitavissa matalalla kynnyksellä. Terveysaseman lääkäri voi myös konsultoida HUSin erikoislääkärinä aina tarvittaessa. Nykyiset erikoissairaanhoidon konsultaatiokäytännöt tukevat terveysasematyötä riittävästi.

Tarvittaessa potilas lähetetään erikoislääkärin arvioon HUSiin. Hoitopolkuja kehitetään Uusimaa-tasoisesti HUSin, hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin yhteistyönä. Olemassa olevat gynekologiaan liittyvät hoitopolut ovat ajan tasalla ja saatavana Terveysportissa.

HUSin erikoissairaanhoidossa hoidon tarpeen arviointia odottavien määrä on noussut merkittävästi viimeisen vuoden aikana. Odotusaika hoidon tarpeen arviointiin ja hoitoon on kuitenkin pysynyt oleellisesti ennallaan. Lomakauden jälkeen odotusajat ovat palautuneet hoitoon pääsyn osalta 55 vuorokauteen ja hoidon tarpeen arvioinnin osalta 28 vuorokauteen. Gynekologian erikoisalalla yli 180 vuorokautta hoitoa odottaneita länsi-uusimaalaisia potilaita oli lokakuun lopussa 29.

Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäripalvelun järjestäminen hyvinvointialueen omana toimintana voisi nopeuttaa pääsyä erikoislääkärin arvioon. Odotusajat HUSin naistentautien poliklinikalle eivät kuitenkaan ole oleellisesti pidempiä kuin muilla erikoisaloilla. Hyvinvointialueen käsityksen mukaan HUS on suuntaamassa osan vuoden 2026 talousarvion niin sanotusta jononpurkurahoituksesta naistentautien toimialalle.

Palvelualueen näkemyksen mukaan naistentautien ja synnytysten erikoisalaan liittyvä ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, gynekologisten oireiden arviointi ja hoito sekä hoidon porrastus perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä toteutuvat hyvinvointialueella käytettävissä olevien voimavarojen puitteissa asianmukaisesti ja yhdenvertaisesti.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Behandling

Beslut

Redogörelse

Sosiaalidemokraattisen valtuustoryhmän jättämä ja 32:n valtuutetun allekirjoittama kysymys aluehallitukselle 7.10.2025 § 94 koskien gynekologisten sairauksien tunnistamista ja hoitoa sekä gynekologisten palvelujen saatavuutta.

Aluehallitukselle esitetyssä kysymyksessä kysytään, millainen on gynekologipalvelujen saatavuuden nykytilanne Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella, kuinka usein hyvinvointialueelle hakeudutaan hoitoon gynekologisten oireiden vuoksi, millä keinoin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pyrkii parantamaan gynekologisten sairauksien oikea-aikaista diagnosointia ja hoidon laatua jo perusterveydenhuollossa, miten hyvin vaihdevuosisien hoidon aloitus nykyisin toteutuu Länsi-Uudellamaalla perusterveydenhuollossa ja miten nykytilan aiotaan saada vastaamaan uutta Käypä hoito -suositusta, millä keinoin vahvistetaan terveysasemilla ja ammatinharjoittajina työskentelevien lääkärin osaamista gynekologisten sairauksien hoidossa, tukevatko nykyiset erikoissairaanhoidon konsultaatiokäytännöt terveysasematyötä riittävästi, millainen on erikoissairaanhoidon naistentautien jonotilanne ja onko hoitoon pääsy gynekologiseen erikoissairaanhoitoon sujuvaa, mitä hyötyjä voitaisiin saavuttaa hankkimalla hyvinvointialueelle palkattua tai ammatinharjoittajana työskentelevää gynekologiresurssia, jotta palvelua olisi mahdollista tarjota osana perusterveydenhuoltoa sekä mitkä ovat suurimmat esteet tai haasteet gynekologiresurssin lisäämiselle.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat tehdä aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Bilaga

- 1 Socialdemokratiska fullmäktigegruppens fråga till välfärdsområdesstyrelsen om identifiering och behandling av gynekologiska sjukdomar samt tillgången

till gynekologiska tjänster inom Västra Nylands
vårdförhållande

Tilläggsmaterial

För kännedom

Verkställighet

serviceområdesdirektör, servicelinjedirektör, den som
lämnat in en fullmäktigefråga

Beslutshistoria